



## НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, АПРИЛ 2014 ГОДИНА

През април 2014 г. общият показател на доверие на потребителите се покачва с 4.8 пункта спрямо равнището си от януари (фиг. 1 от приложението), като при населението в градовете увеличението е 4.6 пункта, а сред населението в селата - 5.4 пункта.

Мненията на потребителите за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията им за следващите дванадесет месеца, са по-малко негативни спрямо предходното наблюдение, в резултат на което балансовите показатели се увеличават съответно с 5.0 и 5.2 пункта (фиг. 2 от приложението). По-малко песимистични в сравнение с януари са и оценките и очакванията на потребителите относно промените във финансовото състояние на техните домакинства (фиг. 3 от приложението).

През април по-голямата част от потребителите продължават да оценяват икономическата ситуация в страната като неблагоприятна за спестяване, въпреки че техният относителен дял намалява в сравнение с предходната анкета (фиг. 4 от приложението).

Потребителите са на мнение, че и през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, но с по-слабо темпо (фиг. 5 от приложението), като инфлационните им очаквания се запазват и за следващите дванадесет месеца. По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца прогнозите се изместват към по-умерените мнения, вследствие на което балансовият показател се понижава с 8.8 пункта (фиг. 6 от приложението).

Последната анкета отчита леко подобрение (от 2.3 пункта) на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба<sup>1</sup> (фиг. 7 от приложението), като и намеренията на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца са благоприятни. Малко по-позитивна е и нагласата им по отношение на извършването на разходи за „подобрения в дома” през следващите дванадесет месеца.

<sup>1</sup> При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.



## Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

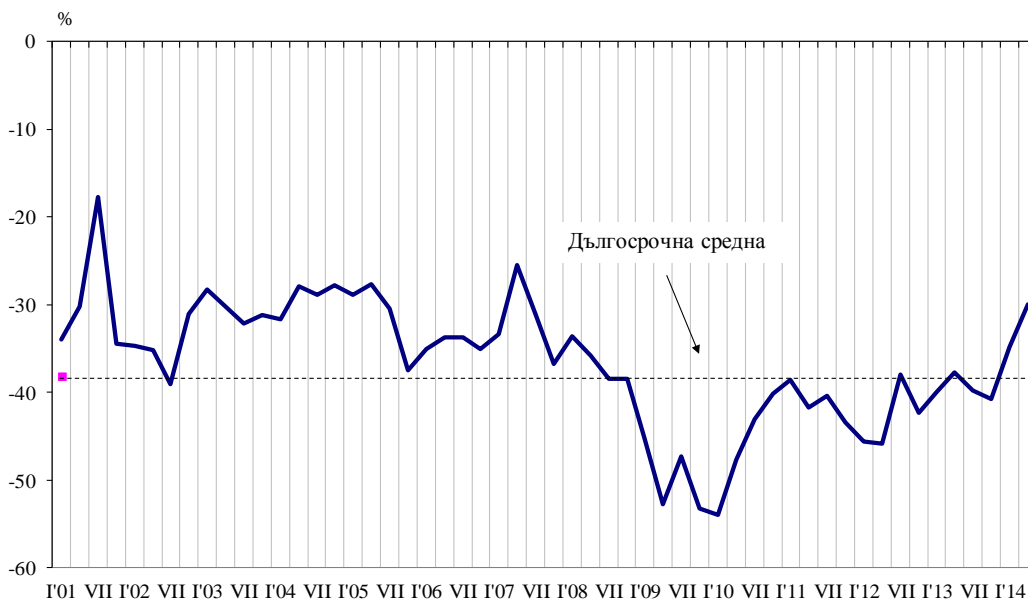
С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

**Показателят на доверие на потребителите** е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

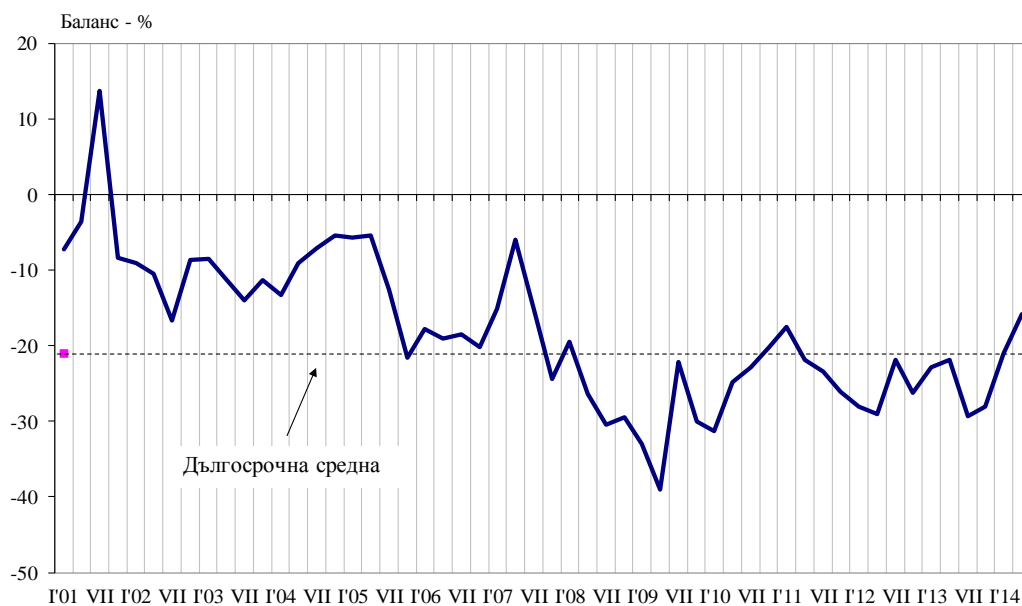


## Приложение

**Фиг. 1. Показател на доверието на потребителите**

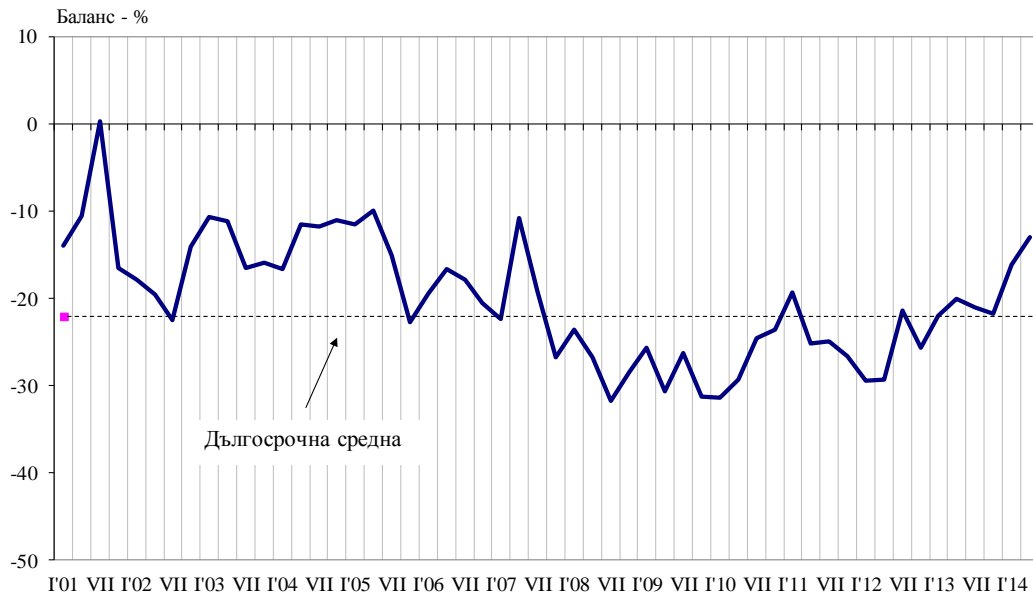


**Фиг. 2. Очаквания за общата икономическа ситуация през следващите 12 месеца**

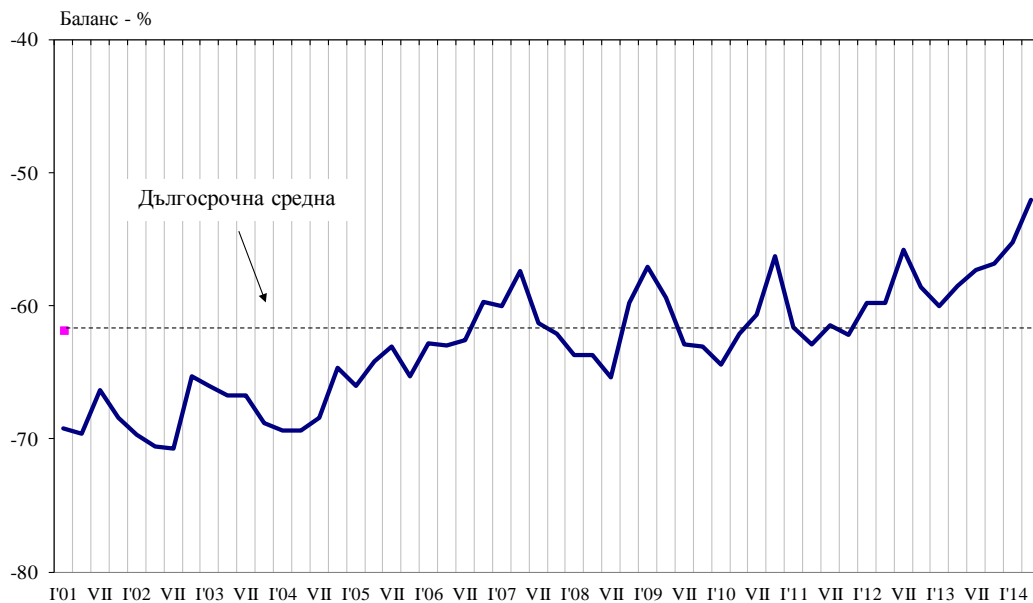




**Фиг. 3. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца**

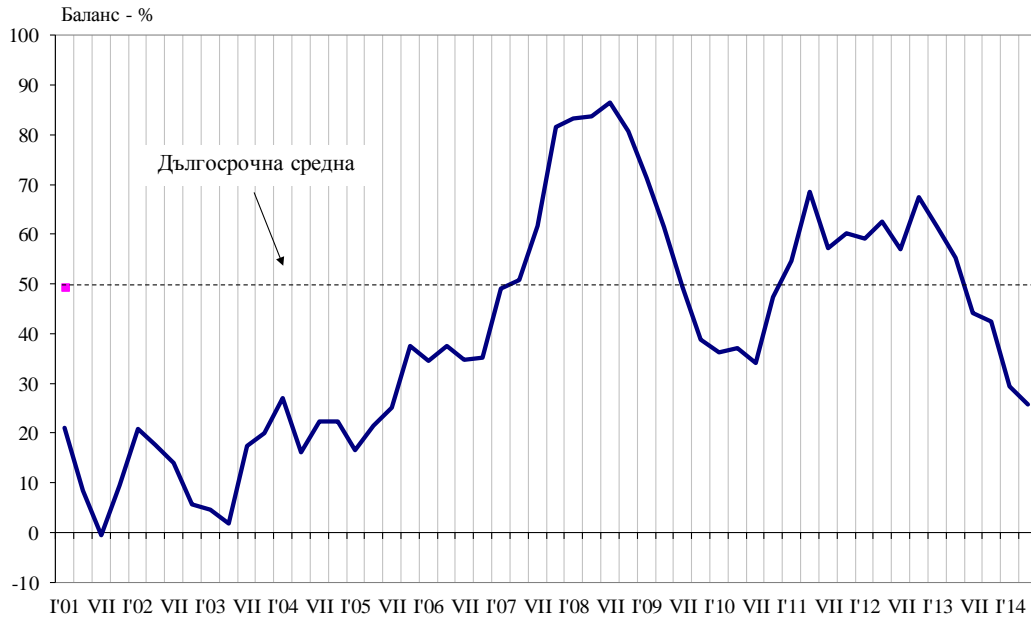


**Фиг. 4. Оценка на спестяванията предвид общата икономическа ситуация**

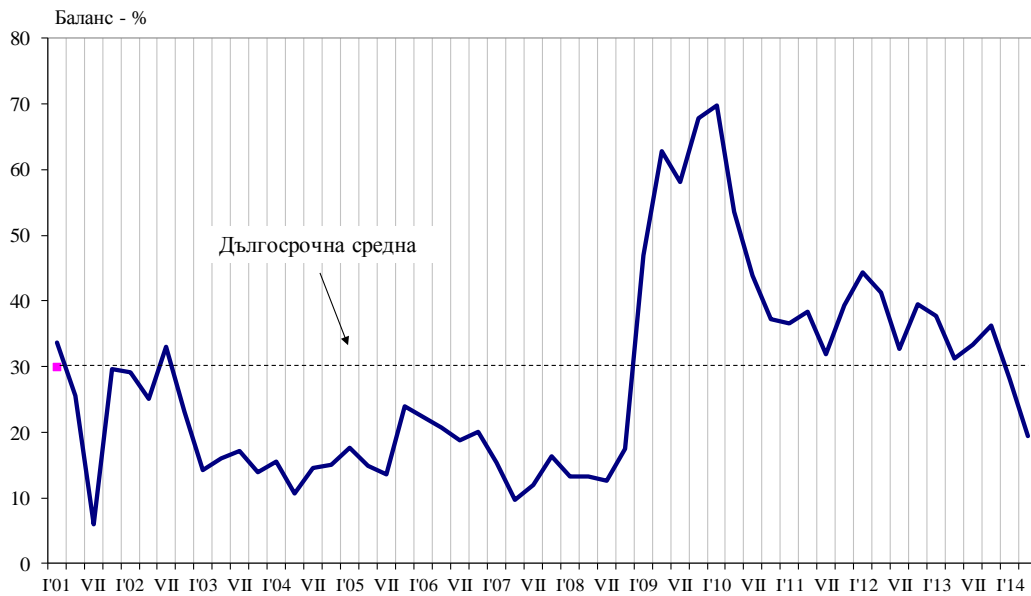




**Фиг. 5. Оценка на инфлацията през последните 12 месеца**



**Фиг. 6. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца**





**Фиг. 7. Оценка на предимството да се правят основни разходи  
за предмети с дълготрайна употреба  
в настоящата ситуация**

